

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัย ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังการส่งเสริมการวิจัยของผู้บริหารในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2. สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความเห็น

ต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จากสถานศึกษา 319 โรง จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 251 โรง ขนาดใหญ่ 68 โรง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 319 คน ครูผู้สอน 3,581 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2548 : 5)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2549 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากนั้นเปิดตาราง เรจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) จำนวน 350 คน ได้ผู้บริหารสถานศึกษา 124 คน และครูผู้สอน 226 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .991 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

4. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยบทบาทที่เป็นจริงการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า

ในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน และการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน

1.2 บทบาทที่คาดหวังต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย และด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน แลอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารมีความเห็นว่าบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียนการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน

ครูผู้สอนมีความเห็นว่าบทบาทที่ความคาดหวังของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

สถานศึกษาขนาดเล็ก บทบาทที่ความคาดหวังของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

สถานศึกษาขนาดใหญ่ บทบาทที่ความคาดหวังของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัย และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน

2. เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดเล็ก กับผู้บริหารใน โรงเรียนขนาดใหญ่ มีบทบาทที่เป็นจริงในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคาดหวังเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ยกเว้นด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้บริหารและครูผู้สอน มีข้อเสนอแนะ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอน มีข้อเสนอแนะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ จัดหาเอกสาร ตำรา และวัสดุ อุปกรณ์ในการทำวิจัย และจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ควรจัดให้มีการประกาศเกียรติคุณ และให้รางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ได้มีโอกาสถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น

ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ สนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการอบรม ประชุมปฏิบัติการ และเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการวิจัยแก่ครู สนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ควรให้อิสระในการทำงานแก่ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนให้ครูที่ทำงานวิจัยเป็นผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา

ด้านการส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานวิจัยนำผลงานมาเป็นส่วนในการกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นกว่าเดิม ควรพิจารณาความดีความชอบแก่ครูที่มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานวิจัยมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับ สภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับบรรจง ฉายศรีวรรณ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวม

และรายค้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับเพลินพิศ คาศักดิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนิเวศ จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ “ปานกลาง” สอดคล้องกับเบญจพร ทองโอ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ผลการศึกษพบว่า ทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับบุญมี ปะพะวะ (2541 : 58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริม การวิจัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “ปานกลาง” และสอดคล้องกับอนงค์ เพชรรักษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตรัง โดยรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีงานส่วนอื่นที่ต้องเร่งดำเนินการ โดยเฉพาะงานที่มีผลออกมาเป็นรูปธรรมมากกว่า มีภารกิจมากไม่สามารถปฏิบัติงานด้านการพัฒนาความสามารถในการวิจัยให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้ จึงส่งผลให้การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ส่วนด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของถนัดวิทย์ ทองคำ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผลการศึกษพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวการปฏิรูปการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น ถือว่าเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองของครูผู้สอน ที่พยายามหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือในการจัดการเรียนการสอนของตน ดังนั้น ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน มีการส่งเสริม

ให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลให้ระดับปฏิบัติในด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของบังอร หิรัญอร (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารต่อการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นหน้าที่ที่ครูผู้สอนต้องทำอยู่แล้ว และการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัยจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอุดหนุนการทำวิจัย แต่โรงเรียนประถมศึกษาไม่มีงบประมาณที่จำกัดไม่สามารถสนับสนุนได้อย่างเต็มที่ การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัยจึงยังมีไม่มาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฏวิทย์ ทองคำ (2547 : 94) ที่ศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จึงจัดหางบประมาณเพื่อเป็นงบอุดหนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งจัดหาเอกสาร ตำรา วัสดุอุปกรณ์อื่นในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนไว้สนับสนุนการทำงานของครู เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับอำนาจ ยิ่งนอก (2544 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจนต่อการกำหนดบทบาทและหน้าที่ในการกำหนดเทคนิคการวิจัยนำหน้าการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาครูให้เป็นครูอาชีพ โดยการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนบนพื้นฐานของผลการวิจัย เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ส่งเสริมช่วยผู้ครูเกิดความต้องการในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติเองและประเมินผลเองจึงน่าจะมีส่วนเข้าข้างตัวเองดังที่นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2537 : 18) กล่าวว่า คนเรามักเข้าข้างตนเองว่า ถูก ว่าดี แต่คนอื่นอาจมองเราไปในแง่อื่น ๆ ก็ได้ นอกจากนี้ผู้บริหารและครูมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันจึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับธงชัย สันติวงษ์ (2539 : 85) ที่กล่าวว่า ตำแหน่งหรือบทบาทที่ต่างกัน เป็นสาเหตุที่ทำให้การตีความข่าวสารและข้อมูลต่างกัน และเห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียน

จำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการวิจัย เช่น ค่ากระดาษ ค่าพิมพ์งาน ค่าถ่ายเอกสาร ฯลฯ

1.2 ครูผู้สอนมีความเห็นว่าสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

1. สถานศึกษาขนาดเล็ก มีสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัยและอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาบริหารโรงเรียนด้วยความขาดแคลน แต่ยังให้ความสำคัญของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

2. สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ความคาดหวังต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย และด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน แลอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารมีความเห็นว่าบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียนการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมในด้านความ ก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

ของผู้ทำวิจัย การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน

ครูผู้สอนมีความเห็นว่าบทบาทที่ความคาดหวังของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำวิจัย และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน

2. ผลเปรียบเทียบการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า

2.1 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่างมีความเห็นว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ได้รับการส่งเสริมมากนัก เนื่องจากทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่มีความตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน จึงมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของถนัดวิทย์ ทองคำ (2547 : 96) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยใน

ชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูในปัจจุบันได้รับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น ครูเริ่มต้นตัวที่จะพัฒนาตัวเองให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คุณจารย์ บุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และมาตรา 53 ให้ครูผู้บริหารสถานศึกษานักวิชาการทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนดประกอบกับครูทุกคนมีโอกาสดำเนินงานระดับ 7 โดยไม่ต้องทำผลงานทางวิชาการทำให้ครูทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกัน อีกทั้งการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้รับความสนใจและให้ความสำคัญจากครูผู้สอนมากพอสมควร แต่เนื่องจากครูส่วนใหญ่ไม่ว่าจะอยู่ในสถานศึกษาขนาดใดก็มักจะมีภาระงานมาก ทั้งงานสอนและงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย จึงทำให้ไม่มีเวลามาคิดวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างสื่อ นวัตกรรมต่าง ๆ ขึ้นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตน นอกจากนี้ ครูผู้สอนอาจยังมองเห็นว่า สถานศึกษายังไม่ได้ให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน งานวิจัยในชั้นเรียนที่มีอยู่ก็ยังไม่ได้รับการยอมรับเนื่องจากขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณจึงไม่สามารถให้การสนับสนุนครูในการทำวิจัยอย่างเต็มที่ ฉะนั้น ผู้บริหารในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน จึง มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดเล็ก กับผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีบทบาทที่เป็นจริงในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนทั้งใน โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการบริหาร การเรียนการสอน เพื่อนำข้อค้นพบผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนและสามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีระบบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เสมอ ๆ ร่วมมือสนับสนุนให้ขวัญและกำลังใจยอมรับนับถือและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

3. ผู้บริหารและครูผู้สอน มีข้อเสนอแนะ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ จัดหาเอกสาร ตำรา และวัสดุ อุปกรณ์ในการทำวิจัย และจัดอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ จัดหาเอกสาร ตำรา และวัสดุ อุปกรณ์ในการทำวิจัย และจัดอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการประกาศเกียรติคุณ และให้รางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนได้มีโอกาสถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น

ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการอบรม ประชุมปฏิบัติการ และเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการวิจัยแก่ครู สนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหาร ควรให้อิสระในการทำงานแก่ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนให้ครูที่ทำงานวิจัยเป็นผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา

ด้านการส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานวิจัยนำผลงานมาเป็นส่วนในการกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นกว่าเดิม ควรพิจารณาความดีความชอบแก่ครูที่มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานวิจัยมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากผลการวิจัยที่พบว่า การส่งเสริมการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

6.1.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จในงานวิจัย ควรจัดอุปกรณ์ หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัย เช่น คอมพิวเตอร์ ให้ความช่วยเหลือและ สนับสนุนในการจัดหาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้ทำการวิจัย

6.1.2 ด้านการให้การยอมรับนับถือ ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ควรจัดให้ครูมีโอกาส แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์การวิจัย และส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ ความสามารถทางการวิจัยเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้ครูอื่น

6.1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน ควรสนับสนุนให้ครูศึกษาหา ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และควรจัดให้มีการ ประชุมปฏิบัติการทางการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู

6.1.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ควรจัดระบบงานใน โรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ ถ้อยคำ คำนว้า ทดลองความคิด ใหม่ และให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาจนได้แนวทางที่จะนำไปสู่การวิจัย และการ ประเมินผลการทำวิจัย

6.1.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ควรสนับสนุนให้ครูผู้มีผลงานวิจัยได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบครูแห่งชาติ มอบหมาย งานให้ครูผู้มีผลงานวิจัยให้ได้รับผิดชอบงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น ให้ความสำคัญ ความชอบแก่ครูที่ทำกรวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยไปปรับปรุงงานในหน้าที่ กระตุ้นยั่วยุ ให้ครูกิดปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาปัญหาในการทำวิจัยของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจะให้นำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูให้มากยิ่งขึ้น

6.2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการวิจัยของครูเพื่อเป็นแนวทางให้ ผู้บริหารได้นำมาเป็นรูปแบบในการส่งเสริมให้ครูได้สนใจทำวิจัยมากขึ้น